

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

PAMFLET

26446

Don. bijl. 9. Dec 1831
N 19. 1831

NEGEN
Volks-Liederen
EN
Zangen.

1831

LIBRARY
GOVERNMENT OFFICE

GOVERNMENT

NEGEN
VOLKS-LIEDEREN
EN
ZANGEN.

DOOR

J. Decker Zimmerman,

Predikant bij de Evang. Lutersche Gemeente, te *Utrecht*; en Lid van het
Provinciaal-Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.

(Met een uitslaand Muzijkblaadje.)

TE UTRECHT.
bij N. VAN DER MONDE.
1831.

Ik kies den Hemel slechts voor u, mijn Vaderland!

WEITH, lofdicht op DE RUITER. Eerste Zang.

Opgedragen

AAN

MIJNE KINDEREN.

Voor u, mijn vijftal! heeft dit klein geschenk wis waarde.

't Schetst u den geest van hem, die u — dien *gij* — zóó mint.

't Kweeke ook in u dien geest, na zijn vertrek van de aarde:

Die geest erve over, van den vader, dan op 't kind!

Dan vindt het vaderland altijd getrouwe harten,

Die 't meer nog minnen, hoe de nood het feller prangt:

Zóó wordt een moeder meest bemind in hare smarten,

Als 't haar aanbiddend kroost afgodisch aan haar hangt.

Dan zal die trouwe liefde ook anderen ontvonken.

Geen vuur blijft ooit alléén; het steekt in 't ronde ook aan.

Of, ziet ge ooit Neêrland in een' puinhoop dan verzonken,

Dan staat ge aan 's moeders graf, en hebt uw' pligt gedaan.

O God! bescherm ons land. Bescherm den dierbren Koning!
 Bescherm mijn' oudsten, in 't volbrengen van zijn' plicht (*)!
 Wie 't vaderland bemint, vindt in zich zelv' belooning;
 Daar, met het vaderland, ook alles staat of zwicht.

J. DECKER ZIMMERMAN.

(*) In welke betrekking behoeft hier niet gezegd te worden, in omstandigheden, waarin geen rechtgeaard vader zijne zonen gaarne zou willen terughouden.

AAN DEN LEZER.

In het Voorbericht tot mijn stukje: de Hollandsche Natie in 1830 (uitgegeven, in December 11., bij den drukker dezes) heb ik te kennen gegeven, dat men, na datzelfde, geene gelegenheids-stukjes, betrekkelijk de omstandigheden des tijds, meer van mij had te wachten. Maar ik heb er ook eene clause toen bijgevoegd, die mij thans vrijwaart, tegen het verwijt van niet-woordhouden. Het is mij, in de daad! weder gegaan, volgens de toenmaals bijgebragte woorden. Méér zou het mij zoo gaan kunnen; en daarvan wil ik den Lezer hebben verwittigd.

Het oordeel over de waarde dezer Volks-liederen en zangen staat niet aan mij. Het verblijve aan den Lezer! Niet zoo wel recensien, als het dadelijk overnemen van dezelve op de lippen hier of daar, zouden mij daaromtrent voorlichten, en dus ook, voor het gevolg, indien de gelegenheid weder mogt voorkomen, aanmoedigen of afschrikken. Zeker zal ik aan dezelve geene ondiensd gedaan hebben, met de meesten te zetten op reeds bekende en min of meer geliefde melodijen.

Ten opzichte van de overigen, leze men de onder den tekst bijgevoegde noten. De noot bij N°. VI geeft rekenschap, wegens het bijgevoegde muzijkblaadje; voor welk ik den Uitgever dezes, en diens letterdrukkerij, vriendelijk dankzegge. Ook de bovengeplaatste motto's zie men niet over het hoofd; als die 's lieds eigenlijken geest en toon moeten kenmerken. De Grieksche en Latijnsche zal men zich ligtelijk laten vertalen. Geen pronk met eenige geleerdheid is daarmede van verre beoogd. Niets is, des noods, ligter, dan het ter markt brengen van geheele korven met motto's.

Meer dient er wel niet gevoorredend te worden, voor zulk een klein boekje. Nog dit echter moett ik, eerlijkheidshalve, hier bijvoegen, dat een enkel dezer liederen en zangen ook reeds elders, verspreid, geplaatst is; gelijk daarvan, in de noten, respectievelijk wordt rekenschap gegeven: maar — mijne vrienden wilden het alles bijeen hebben; en de laatste 7 Nummers verschijnen hier stellig voor het eerste. Sedert wanneer dagteekent zich mijne roeping als dichter?.. Vooral (of schoon ik er ook altijd reeds onder de hand aan gedaan heb —) sedert, dat het Vaderland in nood is. God verdrijve genadig dien nood! en, wanneer dan deze of gene mijner zangen nog veelligt, in blijder tijden, hier of daar gehoord mogte worden, zou ik gaarne, hiermede, als dichter van het tooneel weder aftreden.

UTRECHT.

Lentemaand 1831.

DE AUTEUR.

L.

LEVE DE KONING!

VOLKSLIED (*).

God save the king!

ENGELSCH VOLKSLIED.

Domine! salvum fac regem; et exaudi nos in die,
qua invocaverimus te.

OUDE LATIJNSCHE VERTALING VAN PS. XIX: 10. (Ps.
XX: 10;) in de kerkelijke Liturgien in gebruik.

Leve de Koning!
Uit ieders woning
Rijst thans de bede:
„ Oorlog of vrede,
„ Leve de Koning!”

In elke woning
Hoort onze Koning
Kindren en menschen
Heilbiddend wenschen:
„ Leve de Koning!”

(*) Uitgegeven met muziek van den Heer L. VAN BOOM, te *Utrecht*. Ik deel hetzelfde hier echter ook nog eens afzonderlijk mede, omdat ik, in die muzikale uitgave, een paar kleine veranderingen gemaakt had, die mij hoe langer hoe meer blijken, geene wezenlijke verbeteringen te wezen.

Leve de Koning!
 't Is zijn belooning,
 Dat hem, 's volks vader,
 Overal nader'
 't » Leve de Koning!"

Leve de Koning!
 Elks trouwbetooning
 Moet' hem omgeven!
 WILLEM moet' leven!
 Leve de Koning!

Hij leev'! — Gods gunst wil' hem nog lang bewaren,
 Zijn dagen sparen,
 Tot heil van 't lieve Vaderland!
 Schraag, almacht! schraag hem met uw hand;
 En geef hem troost en zoeten loon,
 Na smaad en hoon.

Uit ieders woning
 Rijst thans de bede:
 » Oorlog of vrede,
 » Leve de Koning!"

II.

VOOR VADERLAND EN VORST.

VOLKSLIED (*).

Van hier, van hier wat wenschen smeedt

Voor één van twee alléén:

Voor ons gevoel, in lief en leed,

Zijn land en koning één.

TOLLENS, Volksl.: *wien Nederlandsch bloed.* Coupl. 3.

Οἱ ἀγαθὲς πολυκαιρανὴ εἰς κείρανος ἵστα,
εἰς βασιλὺς, ἃ δῶκε Κρόνου παῖς — — —

ROM. II. β. 204, 205.

I.

K O O R.

Voor Vaderland en Vorst

Gloeit onzer aller borst.

Wij weten van geen scheiden;

Ons hart omvat die beiden.

Voor Vaderland en Vorst

Gloeit onzer aller borst.

S O L O.

Voor 't Vaderland — het dierbaar erf der Vadren,

Waar de aarde 't overschot van zoo veel braven kust;

Waar ons hun schimmen nog, op elke schrede, nadren,

En vader WILLEM's asch, naast die van RUITER, rust;

Waarzoo veel groots ontstond, en zoo veel goeds ons streelde,

De gouden vrijheidszon, sindse eeuwen, glansrijk scheen; —

Voor Vaderland en Vorst! — wee wie hen ooit verdeelde!

Want Vaderland en Vorst zijn één.

K O O R.

Zijn één, zijn één, zijn één.

(*) Geplaatst in de Bredasche Courant van 15 Maart 11., doch almede eenigzins door mij veranderd; voorts ook afzonderlijk gedrukt, met muziek en piano-accompagnement van den Heer J. W. WILMS, en te bekomen, te Amsterdam, bij J. B. KOLTING.

2.

K O O R.

Voor Vaderland en Vorst enz.

S O L O.

Voor 't Vaderland! — voor onzen dierbren Koning,
 Dien God, in zijn genâ, ons ten beschermerschild gaf;
 Die de eendragtshanden vlecht. Hem zij elks deugdbetooning,
 Elks hart en arm gewijd — getrouw tot aan het graf!
 Wie waren wij, zoo hij de krachten niet verëende,
 Niet stierde tot één doel, door storm en vloed en heen?
 Des »Vaderland en Vorst!» wie 't immer eerlijk meende:
 Want Vaderland en Vorst zijn één.

K O O R.

Zijn één, zijn één, zijn één.

3.

K O O R.

Voor Vaderland en Vorst enz.

S O L O.

Voor Vaderland en Vorst! — ja! voor ORANJE,
 Dat zulk een heldenteelt, in zijne vaderen, telt;
 Dat Neêrland, met zijn bloed, heeft vrijgekocht van Spanje,
 Den stortvloed tengelde van 't Fransch en Britsch geweld.
 Wij streden tachtig jaar — maar 't heeft, met ons, gestreden!
 Wij vonden heul en hulp steeds bij ORANJE alléén;
 En FREDRIK HENDRIK stiert, met MAURITS, onze beden;
 En Vaderland en Vorst zijn één.

K O O R.

Zijn één, zijn één, zijn één.

4.

K O O R.

Voor Vaderland en Vorst enz.

S O L O.

Voor Vaderland en Vorst — gezin en vader! (hied (*).

» Wee wie hen scheiden durst! " klinkt Nederlands leuze en
Wie ooit met beden tot den troon der almacht nader!

Voor één alléén, hij kent — kent zijn belangen niet!
Wie zal ooit, van 't gezin, den dierbaren vader scheiden,
En bidden voor het huis — maar zonder 't hoofd — alléén?
» God hoor' zijn' aanroep niet! " Ous hart omvat steeds beiden:

Want Vaderland en Vorst zijn één..

K O O R.

Zijn één, zijn één, zijn één.

5.

K O O R.

Voor Vaderland en Vorst enz.

S O L O.

Voor Vaderland én Vorst! — Wij staan of vallen,
Wij staan en vallen zaam', in nood en dood vereend.
Voor Vaderland én Vorst moete onze lofzang schallen;
Aan Vaderland én Vorst zij arm en schat geleend!
Voor Vaderland én Vorst geleefd, gestreên, gestorven!
Bezwijkt de Vorst, bezwijkt ook 't Vaderland metéén.
Partijen slaan aan 't woên; 't raakt al verscheurd, verdorven:
Want Vaderland en Vorst zijn één.

K O O R.

Zijn één, zijn één, zijn één.

(*) TOLLENS, *Volkslied*, als boven.

K O O R.

Voor Vaderland en Vorst enz.

S O L O.

o God! bescherm ons land; bescherm den Koning!
 't Vertrouwen zij zijn deel: want één is ons belang.
 Hij waak' voor aller heil! Uit aller stille woning
 Rijs' hem de beê tot God, de blijde zegenzang!
 o God! bescherm den Vorst en 't dierbaar erf der vaderen;
 Schraag Koning WILLEM's kracht, tot heil van 't algemeen;
 Bevestig zijnen troon; doe, doe zijn' heildag nadren:
 Want Vorst en Vaderland zijn één.

K O O R.

Zijn één, zijn één, zijn één.

III.

MARSCHLIED (*).

Ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου, ἵππου δ' ἐν βουλῇ
τῷ οὕτω χρὴ μῦθον ὀφείλλιν, ἀλλὰ μάχεσθαι.

HOM. II. 7. 630, 631.

Justitia... constans et perpetua voluntas... suum cuique
tribuendi.

INST. L. I. Tit. 1.

1.

Wij gaan naar 't land van liberteit.

Zullen? zullen? zullen?

Het heeft zich boos in 't net gebreid.

Het is het land van liberteit:

... Maar ook het land der nullen.

2.

De leeuw is wakker, gaat om buit

Strijden, strijden, strijden.

Wij trekken om de portie uit,

Ons, bij het scheiden, toebeduid;

De liberteit zal 't lijden.

(*) Bij dit lied heb ik geene melodij; en een onzer vaderlandsehe componisten, aan wien ik hetzelfde, tot het componeren van eene zoodanige, had toegesonden, heeft daarin swarigheid gemaakt; — — misschien wel door misvatting van teon, geest en doel van het losse (maar niet lossianige) stukje.

3.

Husj! voorwaarts gaat de ruitrendrom
 Rennen, rennen, rennen.
 De horen schalt, trompet en trom.
 Bij 't scheiden van de markt, rom dom!
 Leert men de koopluſ kennen.

4.

Wij gaan, waar Vader WILLEM 't wil,
 Glorie! glorie! glorie!
 En laten wiſshoofd albedil
 Zijn wijsheid. Vader WILLEM wil —
 Wij trekken uit, victorie!

5.

Wij gaan naar 't land van liberteit,
 Zullen? zullen? zullen?
 Het heeft zich boos in 't net gebreid.
 Het is het land van liberteit:
 Maar ook het land der nullen.

6.

't Land, dat zich in geen' spiegel meer
 Kende, kende, kende.
 Het steeg ten top van weelde en eer;
 Het kende toen zich zelf niet meer,
 Maar schreeuwde om zijne ellende.

7.

Het sloeg zich zelf de glazen in.
 Dwazen! dwazen! dwazen!
 Bedwelmd door glans en groot gewin,
 Riep het de liberteit er in,
 En wierp die uit de glazen;

8.

De liberteit, die 't nu voor 't eerst
 Smaakte, smaakte, smaakte!
 Want al dat roepen om het zeerst
 Was oorzaak, dat men, meest en eerst,
 Weer in de fuik geraakte.

9.

Gevloekte list had dit gewrocht,
 Logen, logen, logen;
 En had alléén zich zelv' gezocht,
 Maar 't domme volk, te sluw, vermogt
 Te blinden de open oogen.

10.

Doch dit gaat ons alvast niet aan.
 Strijden! strijden! strijden!
 Wij zullen om de portie gaan,
 Ons, bij het scheiden, toegestaan;
 De liberteit zal 't lijden.

11.

O Gij, die trekt naar België uit,
 Helden! helden! helden!
 Gaat heen om d'onbevleeten buit;
 Europa galme uw daden uit,
 En moog' uw roem vermelden!

12.

VAN SPELJK trekt voor uw drommen heen;
 Glorie! glorie! glorie!
 Volgt, volgt die schim, en wijk' er geen!
 En zóó naar België, België heen — —
 Of sterven of victorie!

13.

Maar denkt, als gij daar henengaat,
 Broeders! broeders! broeders!
 Dat menig hart er droevig slaat;
 En komt de trouwen er te baat,
 En zijt, en zijt hun hoeders!

14.

Want, zeker, Vader WILLEM's naam
 (Vader! vader! vader!)
 Verheffen daár nog velen zaam':
 Want land en volk ontsloot die naam
 De gouden levensäder!

15.

Zij zwichtten slechts voor de overmagt,
 Zwichtten! zwichtten! zwichtten!
 Zij bidden tot den God der kracht:
 » Breng ons terug in WILLEM's magt;
 » Wil onzen last verligten!"

16.

o Gij, die dan naar België trekt,
 Broeders! broeders! broeders!
 Noch naam, noch zwaard met bloed bevlekt.
 Maar slechts de boozen neêrgestrekt:
 Doch zijt der braven hoeders!

IV.

JAN VAN SPEIJK'S VUURTOREN,

te Egmond aan zee.

STRAATZANG.

Groote daden vereeuwigen sich-zelfen. Gedenkteekenen vereeuwigen de dankbaarheid der tijdgenooten.

Mr. S. P. LIPMAN, Gedenkschrift op
VAN SPEIJK, Bladz. 1.

WEEZE: *Wir winden dir den Jungfernkranz; uit den Freischütz.*

1.

- Wat vuur, dat daàr, van verre, brandt,
 - Ons, hel van glans, komt lichten? . . .
- Mij dunk't, het is op Egmonds strand. —
 - Wie deed dien toren stichten?"

Licht! licht! heerlijk blinkt het daàr, aan 't strand;

Blinkt het, heinde en veere,

JAN VAN SPEIJK ter eere.

2.

- Wij zwalken op den oceaàn,
 - Bij nachttijd in het duister;
- De 'baken wijst den koèrs ons aan,
 - En blinkt met hellen luister.
- Licht! licht! heerlijk enz."

3.

't Werd, JAN VAN SPEIJK ter eer, gesticht;

Die flonkerstar op 't water:

Hij heeft de stoutste daad verrigt, —

Een CLAASSENS, eeuwen later!

• Licht! licht! heerlijk enz."

4.

'Zijn naam blijft eeuwiglijk bewaard,
 Bij Hollands waterleeuwen,
 En klink' alom met roem op aard,
 En klink' er nog na eeuwen!

• Licht! licht! heerlijk enz."

5.

Des werd dit licht *de toren* ook
Van Jan van Speijk geheeten,
 Die Nederland, met zijn leven, wrook,
 De band in 't kruid gesmeten.

• Licht! licht! heerlijk enz."

6.

o Gij dan, die dees' baken ziet,
 Zoo lang hier afgebeden!
 Vergeet den edlen zeeheld niet,
 Die ze ons heeft toegestreden.

• Licht! licht! heerlijk enz."

7.

De held licht, van dien trans, ons voor;
 Wijst ons den weg door 't leven;
 Doet volk bij volk, door stillen gloor,
 Voor Hollands zeeleeuw beven.

• Licht! licht! heerlijk enz."

8.

• Wie heeft dit teeken hem gesticht?"
 Heel 't volk, met milde handen,
 Door Vorst en zeeraad (*) voorgelicht:
 Zóó kwam 't op Egmonds stranden.

• Licht! licht! heerlijk enz."

(*) Het Kollegie Zeemanshoop, te Amsterdam.

9.

Gij, wie gij zijt, en wie mij hoort,
 Dat elk VAN SPEIJK verëeuwe,
 En offer', door zijn' dank gespoord,
 Ook 't peuninske der weëuwe!

Licht! licht! heerlijk blinkt het *dan* aan 't strand;
 Blinkt het, heinde en veere,
 JAN VAN SPEIJK ter eere.

10.

Ja! wie gij zijt, en wie mijn lied
 Op JAN VAN SPEIJK moogt hooren, —
 Onttrek uw gift of gifje niet;
 Bouw mede aan Egmonds toren!

Licht! licht! — heerlijk licht op Egmonds strand!
 Blink gij, heinde en veere,
 Holland ook ter eere!

11.

Zóó wordt de deugd, in Nederland,
 Erkend, (dat elk 't beseffe!)
 En Vorst en Volk slaan hand in hand,
 Wie haar het meest verheffe.

Land! land! Holland! — heiligst erf der aard!
 Voor u willen allen,
 Als VAN SPEIJK, ook vallen.

V.

WITSTREPEN.

*Aan mijnen Neef H. v. d. V—, Vrijwilliger bij
de Amsterdamsche Schutterij, aan het einde
van zijnen verloftija naar 's Hertogenbosch
teruggaande.*

Ginds loopt de Schutter, in 't geweer,
Den vesting-walmuur op en neer,
En zingt en neuriet — —

Mr. J. VAN LENNEP, zestal liederen, opgedragen
aan de Schutterijen van Noordnederland.

De Schildwacht.

WUZZ: *On doit soixante mille francs.*

1.

Gaat gij dan weder naar den Bosch,
En op het oude leven los,
Dat daàr de Schutters leiden:
Vaarwel! heb zegen op dien togt.
Iets loflijs wordt door u gewrocht;
Dat moete u heil bereiden!

2.

Weet gij wel, hoe de Schutterij
Genoemd wordt, ginds den Bosch voorbij,
Bij België's dappre hoopen?
*Witstrep*en is haar eerbare naam;
Dien noemen allen, zegt de faam,
En zetten 't op een loopen.

3.

Men heeft ook reeds een proef gehad,
 Hoe broeder *Witstreep* 't ding bevat,
 Waarvoor hij komt ter schepen:
 Schoon man voor man al weinig bromt,
 Hij weet *waartoe*, *waarom* hij komt;
 En weet dus ook van strepen.

4.

Wat heeft VAN GEEN — VAN GEEN! — gezegd?
 Witstrepen! ja, hij deed u regt,
 Met veldheersmond, weêrvaren;
 Gij hebt ook sinds dien roem gestaafd,
 En zijt er braaf op los gedraafd,
 Toen gij de zaak moest klaren (*).

5.

Sinds werd dan ook, in 't Belgisch oord,
 De naam *Witstrepen* fluks geloord;
 Men schuwt die witte reepen,
 En roept: » past op die pantalons!
 » Die zouden, kort en bondig, ons
 » Op zijn oud-hollandsch strepen.”

6.

Dus — gaat gij weder naar den Bosch,
 En op het oude leven los,
 Dat daâr de Schutters leen;
 En, voert ge er, schijnbaar, weinig uit,
 Zóó dat u 't werkloos leven stuit,
 Bij 't wacht-doen en koryeijen (+):.

(*) Men zie de Couranten van die dagen. De Rotterdamsche, Haagsche, Utrechtsche en andere Schutterijen werden daarbij bijzonder genoemd.

(†) Gewoonlijk uitgesproken *corveën*, van het fiansche *corvée*; van welk misschien, volgens WEILAND, in zijn woordenboek, ons hollandsche *karwei* afstamt, of met welk het laatste althans zoo zeer overeenkomt, dat wij ons, omtrent de zuivere hollandsche schrijfwijze *karweijen*, bijna geen oogenblik zouden bedenken.

7.

Gij ligt dààr als de leeuw, die 't erf,
 Witstrepen! veilig voor verderf,
 Voor plundring, moord en rooven.
 Gij zijt 'slands bolwerk, in die rust:
 Zoo wrocht ook 't duin, aan Hollands kust,
 Meer dan het kan gelooven.

8.

Gaat, gaat dan, met geduld, dus voort;
 Uw naam wordt met ontzag gehoord:
 Dit moete u vergenoegen!
 En, komt het eens op strijden aan,
 Dan ook dien naam genoeggedaan!
 Dan zal u 't strepen voegen.

9.

Gij nu ga heen. Meld mijnen groet
 Elk', wien ge op uwen weg ontmoet,
 Met de eerbare witte strepen.
 'k Zong hem ter eer dit kreupel lied.
 Breng hem mijn' dank! Tot anders niet
 Heb ik de lier gegrepen.

N A S C H R I E T.

De *roodstrepen* (of zoogenaamde *plattelands-Schutterij*, gelijk ook de *Utrechtsche Schutter-kanenniers*, te *Bergen op Zoom* garnizoen houdende,) worden natuurlijk, in mijne bedoeling, hier niet in het minst te kort gedaan, maar zijn, in lied, groet en dank, gelijkmatig mede begrepen. De *witstrepen* zijn, uit den aard der zaak, in *Belgie* het eerst bekend geworden; en, onder dien gemeenschappelijken naam, bevatte ik dan nu ook *allen*.

V R I J H E

Poco Adagio
e cantabile.

(BIJLAGE BIJ N^o

Gou - den vrij - heid! hier ge - bo - re
Waar uw zon reeds lang mogt glo - re

Toen Eu - roop' nog in het duis - ter Midde

vrijheid! voor uw' luister Wordt hier hier

N^o

VI.
VRIJHEID.

VOLKZANG.

Daar staat zij, Neêrlands maagd! — — — — —

Elk schijnt voor 't juk gevormd, en zij alléén is vrij.

HELMERS, Hollandsche natie. IVe zang.

WINK: *Gott erhalte Franz, den Kaiser*; Oostenrijksch volkslied, van HAYDN (*).

1.

Gouden vrijheid! hier geboren,
Op den Vaderlandschen grond;
Waar uw zon reeds lang mogt gloriën,
Hoog reeds aan den hemel stond,
Toen Euroop' nog in het duister,
Middelëeuwsch, gedoken zat —

— KOOR. { Gouden vrijheid! voor uw' luister
Wordt hier hier en zwaard' gevat.

2.

Lier en zwaard — ja! wij waarderen
't Erfgoed, eeuwen hier inheemsch;
Wij verlangen, wij begeeren,
Wij bejagen nieuws, noch vreemds.
Vrijheid woont alléén bij orde;
Lang reeds weten wij dit, lang!

KOOR. { Waar 't gezag verbroken worde,
Wij, wij wijden 't zwaard en zang.

(*) Wegens de mogelijke mindere bekendheid-dezer zoo schoone en in gezelschap zoo geschikte zangwijze, viadt men die, op een afzonderlijk uitslaand blaadje, hier bijgevoegd.

3.

Neen! geen listige onderdrukkers,
 Volksverleiders, tuk op roof,
 Worden hier ooit lauwrenplukkers,
 Winnen immer 't volksgeloof.
 Vrijheid zouden ze ons verkonden,
 Gluipende, naar wolvenäard: —
 KOOR. { Ach! wat heeft, door sluwe vonden,
 Vrijheid niet al leeds gebaard?

4.

Blijf gij, vrijheid! bij ons wonen, —
 Gij, door orde en wet bepaald.
 Hooger kan slechts hooger troonen,
 Door een hooger zon bestraald.
 Vrijheid! schraag Vorst WILLEM's zetel;
 Koning! gij de vrijheid weêr;
 KOOR. { En geen wenschen, hoe vermetel,
 Vragen hier naar hooger meer.

5.

Gouden vrijheid! onze zangen
 Worden vrolijk u gewijd.
 Telg des hemels! ons verlangen!
 Hier bekend, sinds d'ouden tijd!
 Gouden vrijheid! onze vaders
 Streden voor u, tachtig jaar;
 KOOR. { En met lier en zwaard nog nadren,
 Vrijheid! wij uw hoogaltaar.

VII.

HET VADERLANDSCHE MEISJE.

En 't meisje schreit en bloest, in de eenzaamheid gezien,
Dat zij geen strijdkracht heeft, aan Land en Vorst geboon.
HOLLANDSCHE NATIE IN 1830. bl. 14 (*).

WIJZE: *Eenzaam bin ik niet alleine; uit de Preciosa.*

1.

Eenzaam zie ik naar den hoogen
Voor u op, mijn Vaderland!
En een traan ontvalt mijne oogen,
Nevens 't weefsel mijner hand.

2.

Waarom zijn de ranke leden
Mij ook niet met kracht omgord,
Om het strijdperk in te treden,
Waar voor 't regt gestreden wordt?

3.

Ach! mijn broedren togen henen,
Togen henen, fier en grootsch.
Met hen is de vreugd verdwenen:
't Ouderhuis is stil en doodsch.

(*) Verschooning, Lezer! voor dit *motto*, uit eigen dichtwerk. Er was geen ander, zoo zeer aan het oogmerk voldoende, zoo dadelijk bij de hand.

4.

Doe, o God! hen spoedig keeren,
Onverwilderd en met eer;
Geef, op 't reingestemd begeeren,
't Zusterhart den broeder weer.

5.

Meer is voor mij uitgetogen:
God! gij kent mijn' stillen zucht,
Die, verholten, naar den hoogen,
Aan mijn biddend hart ontvlugt.

6.

Zegen Vaderland en Koning,
Door der wakkren dapperheid:
Beiden is een heilge woning
Ook in 't maagdlijk hart bereid.

7.

Zie! mijn tranen vallen neder,
Nevens 't handwerk mijner vlijt,
Met mijn zusters, trouw en teeder,
Aan het Vaderland gewijd.

8.

Jongelingen! volgt de vanen,
U bereid van onze hand.
Leven, liefde, vlijt en tranen —
Alles voor het Vaderland!

VIII.

DE RUITER'S PAARD.

Wie kaatsen wil, moet den bal ver-
wachten.

OUD SPREEKWOORD.

WIJZE: (*) — — — — —

1.

Vaak ziet men deugd en heldenmoed
Met blijden zin gepaard;
En scherts, door vlugge scherts geboet,
Is regt Oud-Neêrlands aard.
Hooft, van de RUITER, Vrienden! 't geen
Men tegen hem verzon;
Maar hoe hij 't ook vergold, als een,
Die scherts verdragen kon.

2.

Eens, na een' glorieijken togt,
Werd Neêrlands Admiraal,
Door „edelmogenden" verzocht
Op 't luisterrijkst onthaal.
Te 's Hage was het maal bereid;
Daar blonken weelde en pracht,
Maar werd ook, in de vrolijkheid,
Een stoute treek bedacht.

(*) De soetmaat is zekerlijk naar het volkslied: „wien *Nedlandsch* bloed
mst." Evenwel durfde ik deze zangwijze hier niet opgeven, als te zeer *maes-
tuoso*, voor een stukje, dat volstrekt een *schertsende* verdert. Zichter — het-
telve zou daarnaar kunnen gezongen worden.

3.

Men zou dan zaam' uit rijden gaan,
 Na 't einden van den disch;
 De RUITER neemt dit gretig aan,
 Wien 't rijden welkom is.
 Hij wacht karos en wielen nu:
 Maar ('t is besproken dus!)
 Een paard slechts krijgt hij, wild en schuw,
 In *naturalibus*.

4.

Help, hemel! sinds zijn vroege jeugd,
 Steeg hij niet meer te paard;
 Maar maakt nu van den nood een deugd,
 En ziet slechts, hoe hij 't klaart.
 Hij weet ook van de vonken niet,
 Ofschoon hij dra iets merkt,
 En schuinschen lach bij lach bespiedt,
 Die zijn vermoeden sterkt.

5.

Wat zal hij doen? — Hij houdt zich goed,
 En host, met de andren, voort:
 Een' RUITER faalt het nooit aan moed,
 Schoon RUITER slechts aan boord.
 Maar — ruiters, ruiters is hij niet.
 Links! regts! — Hoe alles lacht!
 Zie, hoe hem dier en toom ontschiet!
 Hij rijdt uit al zijn magt.

6

In 't einde stapt men lustig af.
 De RUITER houdt zich groot;
 Dankt voor 't onthaal, in 't eind zoo straf,
 Dat hem de gulheid bood:
 Maar vraagt de heeren ook weêrom
 Bij zich, aan 't grootsche boord.
 Ze aanvaarden 't; en het wellekome
 Wordt daâr welras gehoord.

7.

Het admiraalschip, rijk getooid,
 Ziet reeds den disch gedekt;
 Een beter tafel had nog nooit
 Den eetlust opgewekt;
 In groote bekers gloeit de wijn,
 En tintelt voor elks oog;
 De tafelwet is » vrolijk zijn!»
 De bekers steeds omhoog.

8.

In stilte geeft nu RUITER last,
 Dat al 't geschut gelaân.
 En door het volk worde opgepast,
 Om op hun' post te staan.
 Nu slaat hij, aan den disch, nog voor
 Een' dronk op 't Vaderland;
 Waarop, voor 't lustig, rustig oor,
 't Kanon zal zijn ontbrand.

9,

De RUITER vat zijn' beker aan ,

En roept: • voor 't Vaderland!"

Help, hemel!.... wat gedruisch!.... Er slaan

Er tegen vloer en wand.

En allen tuimlen door elkaâr,

En zoeken vat en schraag:

Want, op het sein van bestevaâr ,

Gaf 't schip de volle laag.

10.

Bedaard zat RUITER aan den disch ,

Gewoon aan 't schor geluid ,

En lachte, en lachte, luid en frisch ,

En riep, verwinnaar, uit:

• Dit, Heeren! is nu RUITER's paard,

• Waarop *Gijlieden* faalt."

Zóó was held RUITER, blij van aard ,

En scherts met scherts betaald.

IX.

M I J N L I E D.

Door liefde gedrongen ,

Heb ik ze gekongen.

En wilt gij er meer? —

VAN ALPHEN. Gedichtjes

voor kinderen. bl. 1.

WIJZE: Hier im irdschen Jammerthal; uit den Freischütz.

1.

'k Zing mijn lied op eigen toon.

Klinkt het minder grootsch en schoon,

Dan vele andre zangen:

Fier en moedig plaats ik mij

In Oud-Hollands zangrenrij,

Om mijn stem te erlangen.

2.

• Welgezind voor Land en Vorst!"

Is mijn leus. Diep in de borst

Is zij me ingedreven.

'k Wijd aan Land en Vorst mijn lied;

'k Wijd hun "wat niet" weet ik niet;

Ook, des noods, mijn leven.

3.

'k Zing dus ook, als eerlijk man,
Goed of kwaad, naardat ik 't kan,
Zonder mij te schamen.

'k Schaar mij naast u, Puikpoët!
Maar wie Land of Vorst vergeet,
Zing' niet met mij! — Amen.

THE
JOURNAL
OF
THE
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE
OF GREAT BRITAIN AND IRELAND
VOLUME 10
PART 1
1880
LONDON
PUBLISHED BY THE INSTITUTE
21, BEDFORD SQUARE, W.C.
1880

**Bij den Uitgever dezes zijn , van
denzelfden Auteur , gedrukt:**

J. Decker Zimmerman, het Beeld van den
Opstand. — Leerrede over Hand. XIX : 32.
Uitgesproken 5 September 1830 , gr. 8°. . f 0,40.

————— het Oproer te Efeze , in zijnen
voortgang en afloop. — Vervolgrede over
Hand. XIX : 33—40. Uitgesproken 12 Sep-
tember 1830 , gr. 8°. » 0,40.

Deze beide Leerredenen maken één geheel uit.

————— Dichtregelen op aanleiding van
de vermelding in de Couranten , wegens eenen
brief van Z. H , den Paus te Rome , aan
Z. M. , onzen Koning , gr. 8°. « 0,15.

————— Willem , de Zwijger ; Dichtstuk ,
gr. 8°. « 0,10.

————— de Hollandsche Natie in 1830 ,
gr. 8°. « 0,20.

De Installatie van den Belgischen Regent,
ERASMUS II (*Erasmus Baron Surllet de Cho-
kier.*) Ironisch-komische Episode uit een
grooter heldendicht, *getiteld*: de Belgiade;
gevolgd naar de Bredasche Courant, van
Woensdag, den 2 Maart 1831, door *Batavus
Hollandus*, gr. 8°. « 0,25.

